

مشاور نمونه و موفق

گزارشی از گردهمایی مشاوران منتخب استان اردبیل

دکتر آناهیتا تاشک

کمبودهایی که گفته شد البته مانعی برای برگزاری برنامه‌ها و خلاقیت ما در زمینه مشاوره در استان نشده است، چنان که با ابتکار استانی اقدام به برگزاری آزمون‌های نوین مشاوره‌ای به‌روز در استان اردبیل نمودیم و هیچ‌گونه کمکی هم از ناحیه وزارت به ما صورت نگرفت. ما از نواحی خواسته‌ایم موضوعات مربوط به نیاز مشاوران مطرح شود تا با استفاده از افراد کارآزموده بررسی و به آن‌ها پاسخ دهیم.

برای توانمندسازی مشاوران هم نیاز دانش‌آموزان را در نظر می‌گیریم و هم نیاز مشاوران را مورد بررسی قرار می‌دهیم. به همین منظور سرفصل‌هایی را برای جلسات مشخص می‌کنیم و از کارشناسان مشاوره ادارات می‌خواهیم با برنامه‌ریزی یک نسخه از برنامه را در اختیار ما قرار دهند تا ببینیم آیا جلسات به‌طور منظم انجام می‌شود یا خیر.

این برنامه‌ها اداری نیست و صد درصد آموزشی و تخصصی است. این موضوع به اعتبارات ما نیز بستگی دارد که در صورت تأمین اعتبار، کارگاهی به‌صورت متمرکز برای آن‌ها تشکیل خواهیم داد و بعداً جلسات ما نواحی - منطقه‌ای خواهد بود. مورد دیگر این است که تخصیص مالی را از طریق مناطق انجام می‌دهیم. گردهمایی یک‌روزه در مرکز استان با استفاده از اساتید برجسته و باتجربه و ارائه آخرین رخدادهای مشاوره در آموزش و پرورش از دیگر اقداماتی است که ما انجام داده‌ایم.

با توجه به اینکه خود وزارتخانه برای اجرای برنامه‌ای که اعتباری تخصیص داده نشده اقدامی انجام نمی‌دهد اما انصافاً مدیران پرورشی و آموزشی ما در سطح مناطق استان به این مقوله بسیار اهمیت می‌دهند.

چه خلاقیت‌هایی داشته‌اید؟

با توجه به اینکه چهار سال در این سمت هستیم طی این مدت

اشاره

برای ارزش‌گذاری عزیزانی که در این میزگرد حضور داشتند و برای مطرح شدن تمام نکات و پاسخ‌ها این گزارش در دو قسمت معرفی مشاوران نمونه و موفق به چاپ می‌رسد.

میرجعفر موسوی، کارشناس مسئول

در طی این سال‌ها چه فعالیت‌هایی در زمینه مشاوره انجام داده‌اید؟

امیدواریم انعکاس این موارد کمکی به امر مشاوره آموزش و پرورش کشور کند. در این مدت فعالیت، حدود سه سال است کارگاه‌هایی برای توانمندسازی دانش‌آموزان و مشاوران تشکیل داده‌ایم که به استثنای سال جدید که مبلغ اندکی تخصیص داده‌اند و هیچ اعتبار تخصیصی نداشته‌ایم و این در حالی است که این موضوع برای به روز کردن اطلاعات تخصصی مشاوران و آشنایی دانش‌آموزان با مهارت‌های زندگی نیازمند اعتبارات خوب و مناسب است. استفاده از افراد کارآمد نیازمند صرف هزینه است که به دلیل کمبود اعتبار موفق به برگزاری کارگاه‌های باکیفیت و استفاده از اساتید درجه یک کشوری نشده‌ایم. نیاز داریم کارگاه‌ها و کلاس‌های آموزشی تشکیل دهیم که نیازمند اعتبار و هزینه است که امیدواریم با کمک مسئولان و دست‌اندرکاران امر مشاوره این اعتبارات مالی را در برنامه‌ریزی بگنجانند تا به نیاز ضروری مشاوران پاسخ دهیم.

برنامه‌های نوآوری متعددی داشتیم، که یکی از آن‌ها تشکیل اتاق فکر مشاوران مجرب و توانمند بود. شاید در سطح استان نتوانستیم از تمامی اساتید محترم استان بهره ببریم اما با دعوت از متخصصانی که به لحاظ بعد مسافت به ما نزدیک‌تر بودند از ابتکارات و انتقادات و پیشنهادهایشان بهره‌مند شدیم. هر وقت مشکل داشته باشیم با تشکیل جلسات از نظرشان بهره می‌بریم. سعی می‌کنیم از آن بخش‌هایی که به لحاظ ساختار سازمانی با بخشنامه‌ها تضاد ندارند، استفاده کنیم و آن بخش که از حوزه و توان ما خارج است اجرایی کردنشان بسیار دشوار است.

ما در استان ۱۹ ناحیه و منطقه داریم که در تمامی آن‌ها هسته‌های مشاوره فعال‌اند. ۲۹۲ مشاور در سطح استان داریم که اغلب تحصیلات عالی و دکترای فوق لیسانس دارند. امسال با توصیه وزارت آموزش و پرورش و مشاوره وزارت، هسته‌های مشاوره نواحی یک و دو را به مرکز مشاوره تبدیل کرده‌ایم تا در سال آینده با سه مرکز مشاوره، فعالیت جدی در این زمینه داشته باشیم.

از مشاوران نمونه ما معمولاً در سطح منطقه و استان هفت یا هشت نفر انتخاب می‌شوند. اما ذکر چند نکته در این زمینه ضروری است؛ یکی از گله‌های مشاوران ما این است که در زمان تصدی وزیران مختلف، تغییر بسیار زیاد است. هر دوره نسبت به مشاوره برخوردی متفاوت دارد و حق مشاوره برای این عده لحاظ نمی‌شود. حتی پرداخت فوق‌العاده‌ای برای ایجاد انگیزه بیشتر در آنان، انجام نمی‌شود. امروزه در دنیا برای تحقق اهداف فرهنگی هزینه می‌کنند، پس ما نباید انتظار داشته باشیم که اهداف عالی‌تعلیم و تربیت به صورت رایگان و بدون صرف هزینه به بهترین شیوه عملیاتی شود.

ما باید کسانی را در آموزش و پرورش تربیت کنیم که شخصیتشان نه تنها بعد ملی بلکه بعد جهانی پیدا کند. این ضرورت امروز ماست. تربیت بحثی تخصصی است. پدران و مادران باید در امر آموزش و پرورش دخالت داده شوند. دانش‌آموز برای مسائل مختلف از نظر تربیتی نباید بر سر چندراهی قرار گیرد. اولیا و مربیان باید زبان مشترک داشته باشند. اگر روش‌ها متنوع است ایرادی نیست اما اهداف باید مشترک و یکی باشد و تنها در این صورت است که می‌توانیم موفق‌تر عمل کنیم.

از ویژگی یک مشاور موفق تعریف کردن، کار سختی است. به روز بودن از نظر علمی یکی از مهم‌ترین ویژگی مشاور موفق است. دومین ویژگی عشق ورزیدن به دانش‌آموز است. سوم اینکه بتواند با خانواده دانش‌آموز ارتباط برقرار کند. توفیق داشته باشد اولیا را به مدرسه جلب کند و ارتباط مناسب با مراجعین داشته باشد.

ما در آموزش و پرورش سیستم مراجع داریم. اگر مشاور نتواند به دانش‌آموز کمک کند، او به هسته‌های ادارات ارجاع داده می‌شود تا از مشاوران زبده و کارآزموده بهره‌مند شود. متعهد بودن مشاور، ویژگی دیگر اوست که نباید منتظر مراجعه دانش‌آموز بنشیند. با مشاهده طبیعی و درک حرکات دانش‌آموزان باید نسبت به رفع

مسائل آنان بکوشد. آخرین نکته این است که مشاور موفق کسی است که به کار تحقیق و پژوهش هم اهمیت بدهد و اطلاعات خوبی در این زمینه به دست بیاورد تا برنامه‌های کاربردی‌اش را به مرحله اجرا بگذارد.

پیشنهاد شما برای رفع هزینه مالی مشاوران چیست؟
احساس می‌کنم نیروی انسانی در آموزش و پرورش آن انگیزه لازم برای فعالیت را ندارند. اگر ما می‌خواهیم تحول بنیادین که بحث جدی این وزارتخانه است را عملیاتی کنیم باید ببینیم چگونه انگیزه معلمان و مشاوران را باید بالا برد. امروزه در این زمینه دچار ضعف جدی هستیم. نیروی انسانی ما چندان دلگرم نیست. در استخدام مشاورین متخصص باید تلاش کنیم. امروزه با توجه به تعداد مشاورانی که داریم می‌توانیم در دوره متوسطه دوم آنان را بکارگیریم. ما باید از ابتدای تربیت که پایه ابتدایی است مشاوره را جدی بگیریم و آنان را با مهارت زندگی آشنا کنیم تا با تلاش و کوشش بیشتر و بهتر بتوانند به تحصیل بپردازند.

در دوره متوسطه اول و ابتدایی با کمبود مشاور مواجهیم. باید در همه دوره‌ها مشاوران متخصص و متعهد داشته باشیم. پس استخدام این عده باید مورد توجه قرار بگیرد و تعداد پذیرش مشاوران را در دانشگاه‌های فرهنگیان ارتقا دهیم.

امروزه با توجه به آماری که در دست داریم نیاز ما به مشاور در دوره متوسطه اول و ابتدایی خیلی زیاد است. نیروی مازاد ما متأسفانه جذب اداره مشاوره می‌شوند و کارایی کمی دارند.

غیرمرتبط بودن مشاوران با کارشان، معضل دیگری است. اما فکر می‌کنید شیوه جذب مشاوران چه طور است؟ آیا جذب می‌شوند یا خیر و آیا امکان انتقالشان هست؟

در اولویت اول متوسطه دوم ساماندهی می‌شود و در صورت تأمین نیازهای سایر بخشهای معاونت پرورشی نیروی مازاد در متوسطه اول و دوره ابتدایی بکارگیری می‌شود. همچنین بخشی از نیروی مازاد سایر رشته‌ها جذب مشاوره می‌شود که بازدهی ندارند همچنین سال‌هاست که برای ما دوره آموزشی وزارت در نظر گرفته نشده است. در صورتی که برای ارتقای سطح علمی و کارشناسی مشاوران باید به دوره‌های ضمن خدمت وزارت اهمیت دهند و این مسئله را برنامه‌هایشان مدنظر داشته باشند.

از آنجا که وزارت آموزش و پرورش با اساتید برجسته کشوری ارتباط نزدیکی دارد، محتوای آموزشی مورد نیاز مشاوران را تدوین کنند و به ما ارائه دهند تا در جلسات ماهانه مشاوران استفاده کنیم.

انتظار شما از مجله ما چیست؟

انتظار ما از مجله رشد این است که مسائل این حوزه را به دقت مورد بررسی قرار دهد و مشکلات ما را منعکس کند. معلومات تخصصی ما را بالا ببرد. از طرف وزارتخانه فراوانی مشکلات روانی و روحی و رفتاری بچه‌ها تحلیل شود. از افراد توانمند بیشتر استفاده شود. این مجله قابلیت دارد که برای ما تبدیل به کارگاه آموزشی و حتی بانک اطلاعاتی برای فعالان این حوزه شود. به مقالاتی که مشکلات روز دانش‌آموزان را مورد توجه قرار می‌دهد،

آناهیتا تاشک

نسرین امامی زاده

سهیلا معز

سید منصور آمیقی

کریم نیکنام

شهنام آزادمرد

همکاری دوستان به نام «ایفای نقش مدیران در دوره ابتدایی» به چاپ رساندیم و کتابی با عنوان «برنامه‌ریزی تحصیلی برای دانش‌آموزان» در دست چاپ دارم. دو پژوهش «دلایل افزایش انگیزه دانش‌آموزان در تحصیل» و «بررسی دلایل افت انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان» را در دست اقدام دارم. مقالات متعددی در مجامع علمی ارائه داده‌ام که از آن میان مقاله «بررسی مهندسی تحقیق دانش تغییر گرایش در تربیت معلم» به‌عنوان مقاله برتر معرفی شده است.

● **کریم نیکنام.** ۲۲ سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش دارم که ۱۵ سال آن را مشاور بوده‌ام. کارشناس ارشد روان‌شناسی کودکان استثنایی هستم و دو طرح پژوهشی انجام داده‌ام: ۱. اثر مقابله‌های معنوی بر شادکامی و افزایش تلورانس تاب‌آوری والدین کودکان استثنایی و ۲. افزایش تلورانس تاب‌آوری آموزش رفتاری، که یکی در نشریه *آی/اس جی* و دیگری در نشریه *کودکان استثنایی* به چاپ رسیده است. کتابی با عنوان «آموزش‌های لازم برای والدین کودکان استثنایی» به چاپ رسانده‌ام. ۱۵ سال سابقه مشاوره دارم و امسال به‌عنوان مشاور نمونه ناحیه یک برگزیده شدم. یک سال هم سابقه تدریس در دانشگاه پیام نور دارم. ● **سهیلا معز،** فوق‌لیسانس مدیریت آموزشی. ۲۲ سال سابقه در آموزش و پرورش دارم و ۸ سال سابقه مشاوره. مقالات و پژوهش‌هایم در زمینه مقایسه روش‌های تدریس سنتی و جدید و مشکلات شغلی دختران اردبیل و افزایش انگیزه تحصیلی بوده است. چند سال تجربه سرگروهی استان و ناحیه را دارم و معلم نمونه ناحیه نیز شناخته شده‌ام.

● **نسرین امامی زاده.** ۱۹ سال سابقه خدمت در زمینه مشاوره دارم. مدرس دانشگاه آزاد و پیام نور مشکین‌شهر هستم. یک مجموعه چهار جلدی کتاب با عنوان «غلبه بر بیماری ام‌اس» تألیف کرده‌ام. دبیر سرویس بین‌الملل نشریه *پیام/ام/اس* هستم. از مجله رشد مشاور مدرسه گله‌مندم. تاکنون مقالات متعددی برای مجله فرستاده‌ام که هرگز از آن‌ها استفاده نشده است؛ در حالی که خود به‌عنوان همدم برای بیماران ام‌اس شناخته شده‌ام. دو کتاب دیگر در ارتباط با همین بیماری در دست چاپ دارم.

● **بهزاد حبیبی،** فوق‌لیسانس مشاور خانواده و فارغ‌التحصیل از دانشگاه توان‌بخشی تهران و چهار سال است که سرگروه مشاوران آموزشی مشاوران استان هستم و با دانشگاه فرهنگیان استان هم

دقت نظر داشته باشد. اما در زمینه توزیع مجله رشد مشاور باید بگویم که اگر می‌خواهید بازتاب خوب داشته باشد، سعی کنید مقالات مشاوران را به‌خوبی منعکس کنید و سؤالاتی برای مشاوران مطرح کنید و این حوزه بیش از هر زمان دیگر فعال شود. سعی کنید بخشنامه‌های متنوع در آن قرار دهید و یک بند مشخص آن مربوط به ابتکاراتی باشد که در حوزه مشاوره صورت پذیرفته است. باید کاری کرد که مشاوران احساس کنند نظریاتشان در آن از اهمیت خاصی برخوردار است. اما هدف انتفاعی داشتن از انتشار این مجلات قطعاً موجب می‌شود، جنبه‌های اصلی موضوع نادیده گرفته شود. خانواده‌ها نیز باید در این مجله درگیر موضوع باشند. چاپ مشکلات موردی نیز موضوعی است که باید جدی گرفته شود.

● **سیدنصرت عظیمی،** مشاور مدرسه نمونه دولتی خلخال هستم و ۲۰ سال سابقه در سمت مشاور مدارس خلخال دارم. از این مدت، حدود پنج سال سرگروه مشاوران و پنج سال جزو اعضای هسته مشاوران منطقه بوده‌ام. اکنون مشاور نمونه خلخال هستم و مقاله‌ای در خصوص «بررسی تأثیر هوش هیجانی و خودتنظیمی با میانجیگری خودکارآمدی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان سال سوم تجربی» و چندین سال سابقه تدریس ضمن خدمت فرهنگیان دارم.

● **شهنام آزادمرد،** مشاور آموزش و پرورش ناحیه یک اردبیل. ۲۵ سال سابقه خدمت دارم. کتاب «ایفای نقش تربیتی کارکنان مدرسه» را تألیف و کتاب «درمان اختلالات روان‌شناختی کودکان» را ترجمه کرده‌ام. چندین مقاله علمی و پژوهشی و چندین مقاله مروری و آموزشی در نشریات متنوع به چاپ رسانده‌ام. سابقه همکاری با مرکز مشاوره و خدمات روانشناختی مشاوره اداره کل، همکاری با هسته مشاور ناحیه یک آموزش و پرورش و ۲۴ سال سابقه تدریس در دانشگاه فرهنگیان و تدریس در دوره‌های ضمن خدمت را دارم. به‌عنوان روان‌شناس برتر در سطح کشور هم انتخاب شده‌ام. آخرین مدرک دکترای روان‌شناسی تربیتی است. ● **سیدمنصور آمیقی،** فوق‌لیسانس علوم تربیتی که ۲۵ سال سابقه خدمت دارم و ۱۷ سال در سمت مشاور مدارس ناحیه ۲ اردبیل و شهرستان نمین فعالیت داشته‌ام. شش سال سرگروه مشاوران ناحیه ۲ استان بوده‌ام. ۱۷ سال سابقه همکاری با دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه فرهنگیان دارم. کتابی با

■ عکاس: جاوید خدمتی

میر جعفر موسوی

محمد رضا جاهد

سید نصرت عظیمی

بهزاد سلیمانی

بهزاد حبیبی

و پیام‌هایی را از منابع دینی و فرمایشات ائمه اطهار و قرآن درباره آن‌ها مطرح می‌کردیم و در حدود نه جلسه این مطالب را با والدین در میان گذاشتیم و همین باعث شد والدین این کودکان شناخت بیشتر و بهتری در مورد کودکانشان پیدا کنند. پیشنهاد خاصی برای مجله رشد مشاور مدرسه ندارم اما واقعیت این است که همکاران ما در مدارس چندان پذیرفته نمی‌شوند و انتظار ما این است که نشریه، مشاوران را به‌عنوان گروه‌های تخصصی به عموم جامعه معرفی کند؛ به‌خصوص به مسئولین دست‌اندرکار. زیرا مشاوره واقعاً نیاز جامعه ماست اما مورد کم‌لطفی قرار گرفته است؛ هم به لحاظ اداری و هم از نظر پذیرش اجتماعی. پیشنهاد ما برای مشاوره این است که مشاوره باید تخصصی شود؛ یعنی تخصصی شدن آن واقعاً ضروری است. مردم باید بدانند کسانی که تخصص این کار را ندارند، تمام اقدامات زیربنایی را خراب می‌کنند. الان دبیران رشته‌های مختلف - که زبان و تاریخ و جغرافیا تدریس می‌کنند - با ابلاغ مشاور، خود را مشاور معرفی می‌کنند و این کار را خراب می‌کند.

در مقطع ابتدایی، آمار دقیقی ندارم اما بیشترین مشاوران ما واقعاً مشاور نیستند. به همین سبب، کسانی که به دبیرستان می‌آیند مشاور را به‌عنوان نیروی متخصص نمی‌پذیرند.

حبیبی: چه در آموزش‌های گروهی و همایش‌ها و چه در فرایند مشاوره، نظریات و مهارت‌هایی را که آموخته بودم، کنار گذاشتم و بیشتر به شرایط مخاطب توجه کردم. به این ترتیب، هم رضایت مخاطب را بیشتر احساس کردم و هم خودم رضایت داشتم. **عظیمی:** انتظار ما این است که برخی مسائل که حکم راهکار دارند در مجلات به چاپ برسد تا همکاران در سراسر کشور از تجربیات همکاران و راهکارهایشان استفاده کنند. همچنین مجلات به‌موقع به مدارس کشور به‌ویژه شهرستان‌ها برسد زیرا بسیاری از اوقات این اتفاق نمی‌افتد.

ارتباط مشاوران با خانواده دانش‌آموزان موضوع مهم دیگری است که ما با آن مواجه هستیم. خوشبختانه مدارس نمونه یا تیزهوشان ما به‌گونه‌ای است که والدین به مشاوران مراجعه می‌کنند و راهکار می‌خواهند. هر مشکلی که دانش‌آموزان دارند و نحوه پیشرفت تحصیلی آنان را جویا می‌شوند.

خانواده‌ها به ما مراجعه می‌کنند تا فرزندانشان جزو رتبه‌های

همکاری دارم. پایان‌نامه من با عنوان «بررسی تأثیر مشاوره گروهی بر کاهش اضطراب دانش‌آموزان» به‌عنوان پایان‌نامه برتر سال ۸۶ شناخته شده است. بیش از ۱۵ سال است با هسته مشاوره منطقه همکاری دارم. مدرس آموزش خانواده هستم و در کمیته‌های پژوهشی و داوری مسابقات عضویت داشته و دارم. به تازگی کتاب «راهنمای مشاوره در دوره ابتدایی» را با همکارانم تألیف کرده‌ایم.

اگر خلاقیتی که در زمینه مشاوره داشته‌اید و هم‌چنین انتظارات خود را از مجله بازگو کنید.

عظیمی: دانش‌آموزان ما اکثراً نیازهای اساسی را با دیگر نیازهایشان هم‌زمان پیگیری می‌کنند. برای مثال، دانش‌آموزانی داریم که عضو تیم‌های ورزشی استان و شهرستان‌اند و هم‌زمان می‌خواهند با وجود فعالیت‌های ورزشی، معدل بالا را هم داشته باشند، اما طبق اصول مشاوره ما باید به یک نیاز اساسی دانش‌آموز - که درس خواندن است - توجه ویژه داشته باشیم. من به‌عنوان مشاور این موضوع مهم را روی چند دانش‌آموز موفق سال‌های پیش آزمودم و آن‌ها به دانش‌آموزان موفق‌تری در سطح منطقه تبدیل شدند. نکته دیگر این است که برخی از دانش‌آموزان ما در سطح مدرسه به هوش هیجانی چندان بهایی نمی‌دادند و لذت‌های آنی را به درس خواندن ترجیح می‌دادند اما همین که به‌صورت علمی با هوش هیجانی آشنا شدند، در مراحل علمی و پیشرفت تحصیلی موفق‌تر عمل کردند.

مورد دیگری که ما در منطقه انجام دادیم، اجرای درس در تعطیلات عید بود. این کار را روی دانش‌آموزان دو کلاس انجام دادیم. یکی دانش‌آموزانی که در شرف رفتن به تعطیلات عید بودند که آن‌ها را برای اخذ نمره خوب به مطالعه تشویق کردیم. اما به کلاس دیگر زمان مشخص دادیم که در چه ساعتی و موقعیت‌هایی مطالعه کنند. در نهایت، به این نتیجه رسیدیم که با تأکید ما روی دانش‌آموزان گروه اول پیشرفت معنی‌داری در سطح دو کلاس داشتند.

نیک‌نام: من بر این باورم که ایجاد خلاقیت بسیار مهم است. یکی از موارد خلاقیت، مربوط به دوران نخست خدمتم این بود که مقابله‌های معنوی را تحت عنوان «درمان» به‌کار گرفتم تا در شناخت‌درمانی، موفقیتی کسب کنم. ما براساس باورهای دینی درباره کودک استثنایی و کم‌توان ذهنی توضیح می‌دادیم

برتر کنکور شوند. در واقع می‌توان گفت ارتقای تحصیلی اصلی‌ترین انگیزه والدین است و از نظر اخلاقی و رفتاری مشکل خاصی نداریم.

ویژگی‌های جلسات مشاوره ما که در آن زمینه کار کردیم، تبادل نظر در زمینه‌های علمی با همکاران بود. مورد دیگر در زمینه شناخت دانش‌آموزان، این بود که از آزمون‌های خودتنظیمی و خودکارآمدی استفاده می‌شود تا به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کمک کنیم. خوش‌بین کردن دانش‌آموزان نسبت به درس و موفقیتشان در زمینه تحصیل، یکی دیگر از عوامل موفقیت ما بوده است. ما محیط‌های خودمختاری را نیز عملیاتی ساختیم. اولویت‌ها و ترجیحات دانش‌آموزان مورد توجه قرار گرفتند. بسیاری از معلمان نیز در این زمینه با ما همکاری کردند. مثلاً در برخی موارد معلمان به دلیل ارزش نهادن به تمایلات دانش‌آموزان، امتحانات را به تعویق می‌انداختند.

رفع نگرانی از دانش‌آموزان، موضوع دیگری بود که مورد توجه قرار داریم. این شیوه را به‌طور آزمایشی انجام دادیم و به این نتیجه رسیدیم که عدم استرس دانش‌آموزان عملکرد تحصیلی‌شان را بهبود می‌بخشد.

آزادمرد: هر کار در هر زمینه‌ای به درجه‌ای از خلاقیت نیاز دارد. برقراری ارتباط با دانش‌آموز و تحلیل مشکل نیز نیازمند خلاقیت است. ما گاهی با سر زدن به کلاس‌های درس دانش‌آموزان سؤالات آنان را پاسخ می‌دادیم و ذهنشان را برای سؤال پرسیدن آماده می‌کردیم. جلسات اولیا و مربیان را در شهریور ماه برگزار می‌کنیم. انتظاراتمان از دانش‌آموزان و اولیا را مطرح می‌کنیم تا در آغاز سال تحصیلی مشکل نداشته باشیم. مدیران محترم نیز بیشتر والدین را به سمت‌وسوی مشاوران سوق می‌دهند. بسیاری از جلسات با همکاری مدیران توسط مشاوران آغاز می‌شد. همین عامل همکاری دبیران با مشاوران را قوت می‌بخشد. از قبول‌شدگان در کنکور به‌عنوان همیاران مشاور استفاده می‌کنیم. دعوت از این عده باعث می‌شود دانش‌آموزان حس بهتری داشته باشند.

معز: خلاقیت و نوآوری هنر است. ما مجبوریم خلاقیت داشته باشیم. در کارهای گروهی این مهم بیشتر دیده می‌شود. از اولیا دعوت کتبی به عمل می‌آوریم و خودشان پیشنهاد و انتقاداتشان را یکسان‌سازی و منسجم می‌کنند. سپس با مطرح‌سازی آن شاهد عکس‌العمل و پاسخگویی مربیان خواهند بود. طرح دیگر ما این است که قبل از حضور خانواده در مدرسه،

نظر دانش‌آموزان را جمع‌آوری می‌کنیم تا انتظار آنان را از خانواده جویا شویم. برخی کمال‌گرایی، عصبی بودن و ... را مطرح می‌کنند.

در هفته معرفی مشاغل نیز اکثر اوقات از خود اولیا استفاده می‌کنیم که بچه‌ها از این مورد نیز بسیار خوب استقبال می‌کنند. زیرا اولیای آن‌ها سر صف می‌ایستند و سخنرانی می‌کنند و این موضوع برایشان جذابیت دارد. در زمینه صندوق مکاتبات نیز فعالیت‌هایی داشته‌ایم. چون بچه‌ها دوست ندارند مسائل‌شان نزد هم آشکار شود. این موضوع با راه‌اندازی یک وبلاگ که هر کدام یک کد مشخص دارند، بسیار قوت گرفت.

برای تقویت مشاوران نیز تخصص و در اختیار عموم قرار دادن تجربیات این عده نقش بسیار مهمی در تقویت مشاوران مدارس دارد. انتظار از مجله رشد: اغلب من مطالب متنوعی را ترجمه کرده‌ام و در اختیار مجله قرار داده‌ام اما خبری از پذیرش یا عدم پذیرش آن به دست ما نمی‌رسد. خوب است به مطالب مناسب فرصت کافی بدهند و تخصصی‌تر کار کنند و به آن وسعت بخشند. به چالش کشیدن مطالب و موضوعات، خود موضوع دیگری است که باید به‌طور جدی به آن پرداخته شود. گرایش بیش از حد به دنیای مجازی مشکل دیگری است که دامنگیر خانواده‌های امروزی شده است که مشاوران باید به این اعتیاد اینترنتی نیز توجه داشته باشند. پیشنهاد ما در این زمینه به خانواده‌ها این بوده که خلأ عاطفی دانش‌آموزان و نیاز به دوست داشتن را در بچه‌ها جدی بگیرند. امروزه والدین وقت کافی برای بچه‌ها نمی‌گذارند و فقط به بعد آموزشی توجه دارند و لاغیر. سال‌ها پیش در مدارس متوجه شدم که بچه‌ها گرایش زیادی به افسردگی دارند. با استفاده از آیات قرآن توانستیم این موضوع را به طرز چشمگیری کاهش دهیم.

آزادمرد: در زمینه بهبود مشاوره، برگزاری کارگاه‌های تخصصی برای همکاران در زمینه‌های متنوعی چون ارتباط اولیا و مربیان، کنکور و حتی ارزیابی مشاوران که گواهی اعطا شود، بدون شک تأثیر خواهد داشت.

برگزاری سنجش نیاز مشاوران، نیازسنجی مشکلات دانش‌آموزان، مربیان و اولیا می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد؛ زیرا این موضوع هر ساله شکل جدی‌تری به خود می‌گیرد و واقعاً ضروری به‌نظر می‌رسد.

ادامه دارد...